

A közös nevező

Gyorsabban gyógyul-e a beteg?

Diéta. A szó, az egészséges embernek, szegényesnek tetőző étrendet jelent. Semmi zsír, fűszer, „szürke” izék, az evés minden élvezete nélkül.

Az orvostudomány egyre több és több olyan betegséget ismer, ahol a jól megválasztott diéta a gyógyítás fontos része.

Dr. Tulok István, az Országos Dietetikai Intézet munkatársa — a hozzáértők elbeszélése szerint — új módszert, vizsgálati rendszert dolgozott ki a betegségek diéta segítségével történő gyógyítására.

Azonos zavar

Valamennyi betegségnél — akár szervi, akár szervezeti jellegű — a klinikai tünetek, az idegi-hormonális változások mögött megfelelő laboratóriumi módszerekkel kimutathatók a sejtanycsere-folyamatok zavarai is.

Milyen szempontok alapján csoportosítani.

A szervezet alapvető kémiai energiatermelésének változásai szerint. Azt a laikus is tudja, hogy az ATP szintézis és a hozzákapcsolódó raktározás nélkülözhetetlen a különféle élettani folyamatokhoz.

Minimálisra csökkenjenek, a szervezet pedig nincs feleslegesen megterhelve. A jó eredményekhez persze előzetesen gondos vizsgálatokra van szükség.

A diétás kezelés tehát alapvető fontosságú.

Igy általánosságban ezt nem mondanám. Ami lényeges: az említett eljárás éppen úgy része a gyógyításnak, mint akármilyen más orvosi beavatkozás.

Mi az új az előbb ismertelt vizsgálati rendszerben? A szisztéma részletei már korábban is ismertek voltak a laboratóriumi diagnosztikában.

Korábban már említett az energiatermelés rész-folyamatainak szoros kapcsolatát egymással. Ez az összefüggő viszony lehetővé teszi, hogy valamennyi létező betegséget a folyamatokban bekövetkezőhető ötféle elváltozás alapján, az öt csoport valamelyikébe besoroljuk.

Miért pont öt csoport állítható fel?

A változások — mint már szó volt róla — egymással szorosan összefüggnek. Az itt érvényesülő biokémiai törvények mindössze ennyiféle variációt tesznek lehetővé az anyagcsere-folyamatok zavarainál.

Módszere általános jellegű. A kedvező végeredményhez feltétlenül sokféle betegséget meg kellett vizsgálni.

Igy igaz. Persze korántsem a biokémiai törvények igazolására. Inkább azért, hogy azt bebizonyítsam: a törvények felismerhetők módszerrel. Vagyis: alkalmazásával pontos képet kaphatunk a beteg anyagcsere-állapotáról.

Nem volt zavaró, hogy különféle betegségeknek vizsgálta az elváltozásokat.

Nem. Elsődleges célom ugyanis a változások mértékének meghatározása volt. A tünetek és az azokat előidéző okok meghatározása csak ezután következett. Igaz, sokszor hallottam, hogy a vizsgálatok kiterjedt volta a koncentrált-ság rovására mehet, ám akik ezt mondták nem értették a lényegét.

Hol alkalmazható elsősorban a módszer?

Az úgynevezett akut betegállásban, pontosabban a sokkállásban, a sebészeti intenzív osztályokon, a szülészeten — mindenütt tehát, ahol az aktuális anyagcsere-állapot ismerete, a szervezet alapvető szükségleteinek kielégítése, életet menthet.

Nem terjedt el

És a felsorolt területeken alkalmazták is?

A módszer lényegét sok orvos ismeri, sőt talán el is ismeri. Mégsem mondható el-

terjedtnek, mert gyakorlati alkalmazásra nincs sok lehetőség. A különféle vizsgálatokat ugyanis már esztendőök óta egyedül csinálom. Segítség, asszisztens nélkül. A különféle elemzéseket tulajdonképpen a klinikai laboratóriumok is elvégezhetnék, de — főként túlterheltségük miatt — képtelenek rá. Logikus megoldás volna, ha a nálunk már meglévő laboratóriumot bővítenék és a munkához szükséges személyzettel is rendelkezhetnének.

Intézetünk jellege szerint szervezési és módszertani központ is. Ha tovább dolgozhatunk a témában, van lehetőség a módszer vidéki alkalmazására is, például a megyei diétásforvos-hálózaton keresztül.

Vannak már kézzelfogható gyakorlati eredményei a módszernek?

Vizsgálataink eredményeképpen több olyan készítményt állítottunk elő, amelyeket feltételezhetően hamarosan forgalmaznak majd. Ez az egyik oldal. A másik pedig, hogy jó néhány orvos segítségül hívja az említett eljárást a gyógyulás folyamatának le rövidítésére.

(malonyai)

Megtalálták az inkák titkos aranyvárosát?

Kipling írt hasonló kísértetvárosról „A dzsungel könyvé”-ben. A század elején írta és a történet Indiában játszódott. Az aranykincset egy kigyó őrizte és Mowgli találta meg.

Kigyó őrizte ezt a perui csodabarángot is. Amikor 1531-ben Pizarro aranylázott, és mocsáriáztól didergő kegyetlen és kapzsi spanyoljai el akarták rabolni és el is rabolták az inka kultúra teljes legázolásakor a király és a főpapok aranykincset — úgy látszik, valamit mégiscsak sikerült megmenteni előlük annak idején.

Jorge Allende perui születésű.

Amikor néhány évvel ezelőtt a Múzeumkertben hosszú órákig álltunk sorba, hogy a perui aranykincsek kiállítását láthassuk, mi is ízelőt kaphattunk ebből a hihetetlenül magas iparművészeti kultúrából, mely áhítatos ékszerekben és kegyetlen kegytárgyakban fejeződött ki.

A szájhagyomány szerint Atahualpának hívták azt a királyt, akit Francisco Pizarro fogságba ejtett. A király megkísérelte életét és szabadságát annyi arannyal megváltani,

amennyi befért abba a terembe, ahol fogságban tartották. Pizarro látszólag elfogadta ajánlatát, hagyta, hadd gyűljön a kincs. Végül kivégeztette mégiscsak.

Jorge Allende most (immáron másodszer) expedíciót szervezett a dzsungelbe. Ösvérlátón vágta neki az életveszélyes és szinte reménytelennek látszó kalandnak: hogy igenis megkeresse Paititit — azt a titokzatos várost, ahová annak idején papok és államhivatalnokok elvitték és eldugták az ellenség elől a csodálatos arany ötvösmunkák tömegét.

Most, hogy egy barlang szájából rájuk nyújtotta kétágú nyelvét egy hatalmas zöld kigyó, ahogy a mesékben szokás, és Allende bízótávágó késsével levágta szegény hüllő fejét — tudták, hogy valószínűleg célhoz értek. Allende előzőleg éveket bírta ma a könyvtárakat, saját készítésű térképe volt. Az inkák annak idején minden utat eltüntettek, mely ebbe az irányba vezetett — pedig hét méter széles köves utak voltak, egészen a XIX. századig az eraberiség történetének legtökéletesebb úthálózata.

A legendás Paititi, amit 700 év óta annyi kalandor keresett — felszínre került volna? Azt remélik, hogy egy időre még sikerül titokban tartani a ma talán minden időknél arany- és kalandszomjasabb turisták elől magát a helyet, melyről csak annyit árulnak el az újságíróknak, hogy még gazdagabb, mint a Machu Picchu.

Biztos csak annyi: megint egyszer bebizonyosodott egy, a nép ajkán élő mondáról, hogy igen is van alapja. És fiatal amatőr tudósok bizonyították be, akik gyerekkorukban sok könyvet olvastak erről. Azonkívül persze: bátrak is. (Fedor)

GERGELY MIHÁLY

Szervezzünk Központi Főolvasó Intézetet!

(N. N. állampolgár leveleiből)

Igen Tisztelt Engedélyezés-ügyi Főhatóság!

Alulírott N. N. állampolgár egy rendkívüli horderejű javaslatlal batorokodom zaklatni a Nagyrabcsútt Főengedélyező Hatóságot. Javaslatom lényege: kérelkedés nélkül szervezzük meg a Központi Főolvasó Intézetet!

Legyen szabad a némelyeket bizonyára meglepő gondolatomat a következőkkel indokolnom.

Először. Rendszeres újság-, folyóirat- és könyv olvasó ember lévén (bizonyos információs igény napi kielégítése nélkül nem lehet meg a magamfajta, egyszerű állampolgár), már jó néhány évvel ezelőtt fölfigyeltem egy különös jelenségre. Arra tudniillik, hogy napi- és hetilapjaink, irodalmi és szakfolyóirataink, mi több: novellák, regények, drámák és filmek számomra alig érthető módon újból és újból visszatérnek ugyanazokhoz az ügyekhez, ugyanazokhoz a témákhoz.

Főszerep. E helyütt elegendő csupán azt említeni, hogy az energiatermelés egyik alapleme, a hidrogén, a tápanyagok lebontásánál keletkezik. Következik ebből, hogy a táplálék összetétele igencsak hatással van az energiatermelő folyamatokra.

Elemenként

Szervi elváltozásnál is használható a diéta?

Igen. A szervi elváltozásoknak ugyanis szintén megvannak a maguk felismerhető következményei például a már említett citrátkörben. Az efféle esetek különleges gondosságot követelnek meg az orvostól. A diéta szinte elemenként állítandó össze, csak azt kaphatja a beteg, amire feltétlenül szüksége van. Se többet, se kevesebbet. Ezáltal elérhető, hogy a szervi elváltozások okozta anyagcserezavarok a

csakis arra gondolhattam, hogy viszont igaz van X FŐVÁLLALAT VEZÉRIGAZGATÓJÁNAK és Y FŐINTÉZET FŐDIREKTORÁNAK, Z MINISZTERIUM FŐOSZTÁLY-VEZETŐJÉNEK is, amikor választólkozatában nyomatékosan hangsúlyozza, hogy persze ők maguk is nagyon jól tudnak a lapokban pertraktált problémákról, de hát a munka terheszerű végzése nem engedi, hogy mindenféle izgága firkászokra hallgatva ide-oda kapkodjanak, mindig azután, amit a kényelmes kívülálló egy optikai családás áldozataként a legfontosabbnak, leg-sürgősebbnek látanak, továbbá a túlterheltség, továbbá a munkaerőhiány, a munkafegyelm sajnálatos lazaságai, továbbá a közéleti és munkahelyi demokráziáms még akadózó üzemelése, stb., stb. Mondom, számomra mindez eleinte ugyancsak meggyőzően hatott.

Csupán később kezdtem el gyanakodni, hogy talán a mi Al-, Közép- és Fővállalatainknál, Főhivatalainknál, Főintézetainknél dolgozók nem olvasnak például a magamfajta egyszerű állampolgár rendszerességével, ezért nem értesülnek minden esetben az őket ért bírálatokról, ezért nem tudják a kisebb-nagyobb hibákat azon melegében megszüntetni, és persze az időmilliomos újságírók, írók, rádió- és tévériporterek ezért térnek vissza nyolcszázhetvenhatodszor is ugyanazokhoz a témákhoz. És ekkor csakis arra gondolhattam, Mélyen Tisztelt Engedélyező Főhivatal, hogy a nálunk folyó túlfeszített iramú termelő munka közben az oly gyakran megnevezett vállalatok ILLETÉKESEI semmiképpen sem érnek rá saját maguk el-

olvasni néhány újságot, átfutni a fontosabb hetilapokat, magazinokat, átböngészni legalább a főbb szakmai folyóiratokat. És ez nagyon is érthető, Legmélyebben Tisztelt Főhatóság, ezt a komoly kifogást nekünk igenis végre méltányolnunk kell.

Második főindokom az elsőből következik. Ugyanis, ha az első konklúzióm igaz (márpedig ki tudná ezt megcáfolni?!), akkor azt is ki kell mondanunk, hogy bizonyosan nemcsak nekem, névtelen kis állampolgárnak mind kinosabb a napi-, hetilapjainkban, folyóiratainkban, regényeinkben, filmjeinkben ezerszázszázegyszeresen szörnyűen elhanyagolt, megkegyelmezett, megkegyelmezett olvasni a bírálatokat, kritikai élcelődéseket az unalomig agyonnyüstölt ügyekről, a csipetnyit sem javuló, inkább egyre aggasztóbb jelenségekről.

Ismétlem. Mélyen Tisztelt Főhivatal; mindezekért módfelelt kinosnak érzem ezt a szerencsétlen módon kialakult gyakorlatot, mert az egész — akarjunk ellenére! — a következőket sugallja a magamfajta jelentéktelen állampolgárnak:

1. Az ezerszázszázötvenötöd-ször is megbírált Al-, Közép- és Fővállalatoknál dolgozók csakugyan nem olvasnak rendszeresen, tehát nem olvassák el az őket érintő riportokat, glosszákat, nyilatkozatokat, olvasói leveleket, vezércikkeket, a legilletékesebbek határozatait, s a novellákat, regényeket, verseket.

2. Ha elolvassák is, szemerényit sem ígatják őket, hiszen semmi kellemetlen következménytől nem kell tartaniuk. Legfeljebb az eszelősök módjára ugyanazt ismételtető firkászok újabb kötekezéseitől.

3. Az oly sokszor megbírált illetékesek talán még tulajdon szakmájukat sem tanulták meg és gyakorolják jól. Csakis efféle föltételezésre juthat a magamfajta naiv újságolvasó, látva, hogy a valóban nem szakember újságírók, írók, filmrendezők stb. milyen makacsul, mi több: milyen határozottsággal, felelősségtérrel azt merészlik állítani, hogy itt meg ott ezt íau meo

úgy kellett volna, kellene csinálni.

4. Hogy itt valóban nem stimmel valami, abból is sejteni véli a magamfajta állampolgár, hogy lapjainkban oly kevés a megalapozatlanul megrágalmazott íletékesek által indított sajtóper és helyreigazítás, mint a fehér holló. Igaz lenne tehát mindaz, amit oly régtől s oly csökönyesen mondanak írók, filmek, a rádió és a televízió?

Be kel vallanom Legmélyebben Tisztelt Főengedélyező Hatóság, hogy mindezen magamban medítelve megijedtem, hogy efféle meglepetés csak gondolhat is az ember, tehát már ezért sem nézhetjük tovább tétlenül ezt a sajnálatos gyakorlatot. Tegyek mérgelre észrevételeimet, és akkor Önök is rádbömbölnének, mennyivel túlzóbb, indulatosabb következtetésre is eljuthatnak egyesek, akiknek nem oly szilárd az állampolgári felelősség, mint bennem, aki legalább az ügyekben Legilletékesebb Főhivatalokhoz rendszeresen elküldöttem magánlevelemben végletes türelemmel és fájáradhatatlanul megröböltem tájékoztatni a Mélyen Tisztelt Főhivatalokat.

Ennek a további nem tűrhető helyzetnek a megröböltoztására batorokodom javasolni a Központi Főolvasó Intézetet haladéknélküli megszerzését. Legyen szabad röviden vázolnom az új Főintézet határtalan lehetőségeit és előnyeit.

1. A Központi Főolvasó Intézet képzett munkatársai minden sajtóterméket elolvassák, minden rádióadást meghallgatnak, minden tévé-műsort megnéznének, s minden egyes kritikát észrevételt anonnal továbbítanának az érdekeltek címére. Ily módon százszázalékos határfőccal ki-zárnának annak a lehetőségét, hogy bárki figyelmét is elkerülje akárcsak egyetlen öt értető közlemény.

2. Mivel az ország minden vállalata, hivatala, intézménye, stb. minden rávonatkozó bíráló vagy építő jellegű közleményt megkapna, nekik maguknak egy percnyi időt sem kellene elvesztegetniük a

napi informálódással, ami a mi vágatózó korunkban — ez is kortünet! — máris reménytelen hadakozás. Hogy ily módon hány millió munkóra szabadul fel a tényleges termelőmunkára, nem lesz könnyű kiszámítani.

3. És ha a Központi Főolvasó Intézet és a Központi Főellenőrzés munkáját egyeztetik, tehát minden intézményben folyamatosan ellenőrzik, hogy az őket ért bírálatokat megszüntették-e, mondanom sem kell, hogy mindentől csodálatos új lendületet kap társadalmunk egész munkája.

Nemde, lelkesítő, beláthatatlan tárlatok. Mélyen Tisztelt Engedélyező Főhatóság! Végeztél még egy észrevétellel kívánom segíteni munkájukat: ha netán gondot okozna, vajon hol, milyen keretben kezdhetné el áldásos tevékenységét a Központi Főolvasó Intézet. Véleményem szerint mátkódhat teljesen önállóan, hiszen mint objektív-semből kitérítik, munkája országos horderejű, és jelentőségben akár egy miniszteriummal vetekszik majd. Lehet azonban a Központi Főolvasó az Igen Tisztelt Főakadémia 247. Tudományos Intézete is. Meggyőződésem, hogy ezt sem kell indokolnom.

elég csak arra céloznom, hogy a Főolvasó egész hazánk jobb, hatékonyabb informálásának elméleti, módszertani és gyakorlati központja lehet, s let vitatná, hogy ez legalább oly mértékben szükséges és tudományos, amilyen mondtuk a kandidávisi, illetve — doktori címmel kifizetett — „A nagyváros környéki saládatermelés elméleti alapjai” vagy a „Miért marja a rozsda a vasat?” vagy „A szalagszerű termelés hatékonyságának legesetűjebb bizonyítása” című témák voltak annó dacumál.

Abban a reményben, hogy javaslatom eghangú helyesléssel találkozok, s főajánlva szerény képességeimet önkéntes bedolgozó olvasóként, maradok a Nagyrabcsútt Engedélyezésügyi Főhatóság

tisztelt híve: N. N. állampolgár